

Загальні тези

- З квітня посилюється контроль за відпуском рецептурних ліків у аптеках. Для цього відпуск таких ліків почне здійснюватися зокрема і за електронним рецептом.
- Це вже третій етап у рамках запровадження електронного рецепта на рецептурні лікарські засоби в Україні. Попередньо в серпні 2022 було запуснено е-рецепт на антибіотики, а з листопада 2022 електронний рецепт поширився на наркотичні (психотропні) ліки. Це долучення України до світових стандартів охорони здоров'я.
- Рішення буде впроваджуватися поступово з можливістю використання лікарями паперових рецептурних бланків. Так, для своєї зручності саме пацієнт зможе обрати, за яким рецептом він бажає придбати ліки в аптеці – електронним чи паперовим. Так пацієнт зможе отримати рецепт на ліки у будь-якого лікаря та погасити його у будь-якій аптеці у зручний для нього спосіб.
- Електронний рецепт поширяться на всі зареєстровані в Україні лікарські засоби, що підлягають відпуску за рецептом лікаря.
- При цьому МОЗ не змінює та не розширює перелік рецептурних ліків. Всі ліки, що й раніше підлягали відпуску за рецептом лікаря, можна буде отримати зокрема і за електронним рецептом.
- Відпуск цих ліків завжди мав здійснюватися за призначенням лікаря, ця вимога не є новою, з квітня лише додається зручний цифровий інструмент – електронний рецепт.
- Вживання таких рецептурних ліків без призначення та нагляду лікаря може мати серйозні наслідки – ускладнити перебіг хвороби та навіть привести до незворотних процесів.
- Саме тому призначення рецептурних ліків – справа лікаря. Це клінічний процес, який базується на багатьох медичних факторах та потребує професійної оцінки стану здоров'я.
- Щоб отримати електронний рецепт необхідно обов'язково звернутися до лікаря. Виписати е-рецепт зможе лікар будь-якої спеціальності державної, комунальної чи приватної клініки або ж лікар-ФОП.
- Якщо ви через війну тимчасово були вимушені змінити місце свого проживання, отримати рецепт можна у будь-якого лікаря в закладі, який доступний для вас за місцем перебування. Для цього також не потрібно укладати декларацію з сімейним лікарем.
- У разі тривалого лікування хронічних захворювань, за потреби продовжити лікування чи профілактику, повторний електронний рецепт на потрібні ліки можна буде отримати, звернувшись до лікаря дистанційно. Для цього в системі має бути зафіксоване перше призначення лікарем.
- На період дії воєнного стану буде діяти виключення на придбання рецептурних ліків без рецепта лікаря в межах територіальних громад, які розташовані в районі проведення

активних воєнних (бойових) дій або які перебувають у тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні). У такому випадку відпуск ліків може здійснюватися без рецепта лікаря (крім наркотичних (психотропних) лікарських засобів та отруйних, сильнодіючих лікарських засобів). При цьому фармацевт має обов'язково надати роз'яснення щодо застосування ліків згідно з інструкцією.

- Крім іншого військові адміністрації, підрозділи Збройних сил, а також залучені волонтерські та благодійні організації можуть закуповувати визначені рецептурні ліки **оптово безпосередньо у дистриб'юторів для потреб воєнного часу без рецепта.**

Щодо підготовки медичних закладів та аптек

- Для того, щоб пацієнт зміг безперешкодно отримати рецепт на ліки у будь-якого лікаря та погасити його у будь-якій аптеці **керівники медичних та аптекних закладів мають завчасно до 31.03.2023 подбати про підключення до національної електронної системи охорони здоров'я (ЕСОЗ).**
- Ця вимога передбачена ліцензійними умовами, що встановлюються державою, та поширюється на медичні заклади та фізичних осіб-підприємців незалежно від рівня медичної допомоги, яку вони надають, форми власності закладу чи його спеціалізації. Відповідно **усі ліцензіати мають своєчасно забезпечити виконання Ліцумов.**
- Для цього передусім необхідно **обрати медичну інформаційну систему (МІС)** – це спеціальні програмні забезпечення, які розробляються українськими компаніями та забезпечують внесення даних в ЕСОЗ
- Ознайомитися з переліком таких медичних інформаційних систем та алгоритмом реєстрації закладу можна на сайті [національної системи ЕСОЗ](#).
- Механізм виписування е-рецептів уже знайомий лікарям та фармацевтам, які працюють із електронними рецептами у рамках програми реімбурсації «Доступні ліки», а також призначають пацієнтам антибіотики чи препарати знеболення.
- Разом з тим, він також буде простим і зрозумілим для тих, хто тільки починає роботу з електронною системою охорони здоров'я. Для цього на навчальній платформі “Академії НСЗУ” завжди доступні відповідні матеріали.
- Цифровізація медичної сфери дозволить **сформувати єдиний простір медичних даних**, у якому вся інформація про здоров'я пацієнта, а саме: медичні записи, інформація про імунізацію, лабораторні дослідження, госпіталізації тощо, буде зберігатися централізовано та захищено.
- Так пацієнт завжди матиме доступ до своєї повноцінної медичної історії, незалежно від того, в якому закладі він отримує меддопомогу. За потреби та, безумовно, згоди пацієнта кожен лікар, до якого звертається пацієнт, зможе мати доступ до цієї інформації.